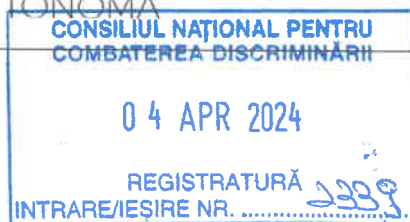

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

Solicitare nr. 2339/07.03.2024

Urmare adresei dumneavoastră, înregistrată cu nr. **2339/07.03.2024**, prin care solicitați emiterea unui punct de vedere de specialitate al CNCD, cu privire la **respectarea accesului echitabil și uniform la educație al elevilor de clasa a V-a , în raport de existența unor diferențe între durata orelor de curs a acestora în unități de învățământ din sistemul public de stat**, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, autoritatea de stat în domeniul discriminării, autonomă, cu personalitate juridică, aflată sub control parlamentar și totodată garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, în virtutea art. 16 și 18 al O.G. nr. 137/2000, republicată, formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

emis la data 03.04.2024

Consiliul este chemat să emită un punct de vedere de specialitate prin care se analizează dacă durata neunitară a orelor de curs a elevilor de clasa a V-a aflați în unități de învățământ de stat distincte, respectă dreptul fundamental al elevilor la educație și dacă acest aspect produce efecte discriminatorii față de elevii care sunt nevoiți să parcurgă materia de curs, într-un interval mai redus prin comparație cu acei elevi a căror oră de curs este mai lungă reușind astfel să parcurgă materia aferentă anului de curs într-un mod adecvat programei de învățământ.

În cuprinsul solicitării înaintate CNCD, se precizează faptul că urmare a unei campanii editoriale denumită „Școala într-un singur schimb în București”, pornind de la cazuri concrete, semnalate public de anumiți părinți, s-a constatat faptul că în Capitală, există copii care au intrat în clasa întâi cu un program de studiu de 40 de minute și pauze de 5 minute și au ajuns în clasa a V-a, cu același program.

În analiză este aplicabil următorul cadru legal
Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Articolul 14 Dreptul la educație

- (1) *Orice persoană are dreptul la educație, precum și la accesul la formare profesională și formare continuă*
- (2) *Acest drept include posibilitatea de a urma gratuit învățământul obligatoriu.*

(3) Libertatea de a înființa instituții de învățământ cu respectarea principiilor democratice, precum și dreptul părinților de a asigura educarea și instruirea copiilor lor, potrivit propriilor convingeri religioase, filozofice și pedagogice, sunt respectate în conformitate cu legile interne care reglementează exercitarea acestora.

Constituția României

Art. 32 – Dreptul la învățătură

(1) Dreptul la învățătură este asigurat prin învățământul general obligatoriu, prin învățământul liceal și prin cel profesional, prin învățământul superior, precum și prin alte forme de instrucție și de perfecționare.

(2) Învățământul de toate gradele se desfășoară în limba română. În condițiile legii, învățământul se poate desfășura și într-o limbă de circulație internațională.

(3) Dreptul persoanelor aparținând minorităților naționale de a învăța limba lor maternă și dreptul de a putea fi instruite în această limbă sunt garantate; modalitățile de exercitare a acestor drepturi se stabilesc prin lege.

(4) Învățământul de stat este gratuit, potrivit legii. Statul acordă burse sociale de studii copiilor și tinerilor proveniți din familii defavorizate și celor instituționalizați, în condițiile legii.

(5) Învățământul de toate gradele se desfășoară în unități de stat, particulare și confesionale, în condițiile legii.

(6) Autonomia universitară este garantată.

(7) Statul asigură libertatea învățământului religios, potrivit cerințelor specifice fiecărui cult. În școlile de stat, învățământul religios este organizat și garantat prin lege. Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

Art. 53

(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.

(2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.

Anexa la Ordinul M.E.N.C.S. nr.4183/2022 privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar

„ art.11 pct.7., Pentru clasele din învățământul gimnazial, liceal, profesional și din învățământul postliceal, ora de curs este de 50 de minute, cu o pauză de 10 minute după fiecare oră; după a treia oră de curs, se poate stabili o pauză de 15-20 de minute.”

Aplicarea cadrului legal și jurisprudenței în domeniu la speță

Prin Convenția UNESCO privind lupta împotriva discriminării în domeniul învățământului adoptată în decembrie 1960, termenul de „discriminare” cuprinde orice distincție, excludere, limitare sau preferință care, întemeiată pe rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau altă opinie, origine națională sau socială, situație economică sau naștere, are drept obiect sau ca rezultat suprimarea sau alterarea egalității de tratament în ceea ce privește învățământul.

În sensul Convenției antamate, cuvântul „învățământ” se referă la diverse tipuri și diferite grade de învățământ și cuprinde accesul la învățământ, nivelul și calitatea sa, precum și condițiile în care este predat.

Astfel, analizând prin prisma legislației internaționale cât și a celei naționale, solicitarea privind verificarea respectării accesului echitabil și uniform la educație al elevilor de clasa a V-a , prin raportare la situația faptică semnalată de solicitant, respectiv existența unor diferențe între diferențele privind durata orelor de curs în unități de învățământ din sistemul public de stat din București, Colegiul director opinează că în acord cu prevederile din anexa la Ordinul M.E.N.C.S. nr.4183/2022, clasele din învățământul gimnazial, au obligația să susțină ora de curs de 50 de minute, cu o pauză de 10 minute.

Astfel, în contextul aspectelor semnalate, orice modificare a duratei orei de curs, reprezintă în fapt un tratament diferențiat, întrucât o astfel de diferență denotă o nerespectare a unui drept fundamental la educație, ceea ce se traduce ca fiind discriminare prin neasigurarea accesului la educație în condiții egale pentru toți elevii înscrși în diferite unități de învățământ din sistemul public.

Prin raportare la situația supusă atenției CNCD, Colegiul director recomandă remediarea situației prezentate, într-un termen rezonabil, astfel că emite recomandarea fermă ca aspectele care generează inechitatea în asigurarea dreptului la educație în condiții egale, să fie înlăturată, și în consecință, recomandă să se dispună măsuri compensatorii pentru elevii dezavantajați de scurtarea orelor de curs- respectiv prin nerespectarea normelor incluse în anexa la Ordinul M.E.N.C.S. 4183/2022 mai sus enunțată.

Astfel, Colegiul director propune identificarea măsurilor care vizează prevenția, și compensarea inechităților manifestate la elevii defavorizați, precum și identificarea timpurie a dificultăților de învățare și intervenția individualizată în situații precum cea semnalată.

Precizăm că emiterea acestui punct de vedere, fără forță juridică obligatorie, reprezintă o opinie cu caracter de îndrumare, nu presupune parcurgerea procedurii specifice, potrivit art. 20 din **O.G. nr. 137/2000** și, în consecință, nici emiterea unui act cu caracter administrativ jurisdicțional.

Cu deosebită considerație,

Csaba Ferenc ASZTALOS
Președinte

Ciriperu Dana
Redactor –Șef adjunct Ziarul Financiar
Dana.ciriperu@zf.ro